

De maand februari

Maandkalender

In februari vinden de voorbereidingen voor het nieuwe fokseizoen plaats. Dat heeft direct te maken met het controleren en sturen van de conditie van de dieren. Het is de periode voor een extra toets op de gezondheid door ELISA-testen en op lengte plaatsen van fokdieren. Daarnaast is er tijd voor het op orde brengen van de administratie en/of om uitbreiding en/of reparatie op uw farm te realiseren.

Voeren naar Body Score (BS)

Ook op de onderzoeksaccommodatie Edelveen staat februari in het teken van het laatste stuk van het conditioneren van de dieren (finetuning Body Score). Dit is op de praktijkbedrijven niet anders. We hebben allemaal de juiste conditie als fokdier voor ogen. De BS is daarbij een goed instrument en door de uitbijters te markeren en het hanteren van de voedercurves, kan de gewenste conditie aan het eind van februari bereikt zijn. Maar nertsen verschillen van elkaar in:

- Gewicht en BS
- Voederefficiëntie
- Grootte (lichaamslengte)
- Mobiliteit (activiteit)

Dikke dieren in november/december hebben waarschijnlijk een goede voederefficiëntie en zijn moeilijker te conditioneren. Een zware teef heeft minder voer nodig, maar een lange zware teef heeft toch iets meer nodig dan een kortere teef. Heel actieve teven verbruiken veel meer energie dan rustige teven en hebben meer voer nodig.

Het voeren naar een (vol) slanke nerts bij aanvang van de paarperiode is het doel waar in februari nog tijd in gestoken kan worden. Nu we de nertsen op lengte hebben geplaatst gaan we ervaren of het voeren naar BS gemakkelijker gaat.

Levergezondheid

Het afslanken naar de gewenste BS betekent overwerk voor de lever van de nertsen. Al het lichaamsvet dat voor de energiehuishouding is vrijgemaakt (afslanken), wordt door de lever omgezet naar energie om te bewegen, voor lichaamstemperatuur en voor de vertering van het voer. De lever kan hierdoor (deels) vervet raken en dat is

ongewenst voor de reproductieperiode. De lever heeft daarin ook een rol en wij hantieren al enkele jaren een korte kuur met een 'lever-opschoonmiddel'. Uw voerleverancier kan u daarin adviseren.

Testen naar ELISA-waarde

Alle fokdieren zijn in oktober of november getoetst met de ELISA-test. De dieren op Edelveen hebben dan een score die varieert van ELISA 0 tot 4. Sinds het seizoen 2011/2012 worden de teven ook in februari getest naar hun ELISA-waarde. Al 3 jaar blijkt dat de ELISA-waarde een veel sterkere relatie met het fokresultaat heeft dan de waarde in november; hoe hoger de ELISA-waarde, des te lager het fokresultaat. In de range waar wij de teven aanhouden (ELISA 0-5 februari) is dit effect sterker bij jonge teven dan bij oude teven. Het beste fokresultaat wordt behaald door de teven met ELISA 0,1 en 2.

De meeste (70-80%) teven hebben in februari een ELISA-waarde, die hetzelfde of +/- 1 is ten opzichte van november. Dat heeft automatisch tot gevolg dat de meeste hoge ELISA-waarden in februari bij de teven met ELISA 3 en 4 in november gevonden worden. Ons advies is zodoende ook om vooral de jonge teven met ELISA-waarde 3 en 4 in november in februari te hertesten. Uit deze (kleine groep) teven hebben we op Edelveen steeds het grootste aandeel van de teven met ELISA 4, 5 en hoger gevonden. Om werkelijk met de teven met de laagste ELISA-waarde het seizoen te starten, is het raadzaam om alle teven te hertesten. In

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

deze editie treft u een artikel over het belang om van uw teven in februari wederom de ELISA-waarde te bepalen.

We noemen in dit verband de uitval tussen verspenen en pelzen in 2015 van Edelveen: 2%. Ook in 2013 en 2014 was het laag (1,5%). Beide jaren hadden we alle teven in februari gehertest en de hoge waarden uitgesloten voor fokkerij en afgevoerd van de farm. In 2012 hadden we ook alles getest in februari, maar alle teven laten zitten en daardoor het duidelijke verband met de reproductie gezien. Echter, in de groeiperiode was de uitval hoger (2,3%), we denken mede doordat de teven met hoge ELISA-waarden nog op de farm zaten. Door de hertest in februari kun je dit voorkomen.

Lichaamslengte nertsen

We blijven actief bezig met de lichaamslengte van nertsen. Alle nieuwe fokdieren (reuen en teven) zijn gemeten en worden naar kwaliteit en lengte geplaast. We menen hiermee de stagnatie in pelslengte-ontwikkeling te doorbreken, want pelslengte = lichaamslengte + gewicht. Lichaamslengte is erfelijk, dat blijkt ook na de groei en pelsperiode in 2015. Het

meten ervan is goed mogelijk, mits goed uitgevoerd. Neem de tijd om dit goed te leren en te gebruiken en ervaar dat er ook in uw bestand nertsen een spreiding van 4-5 cm voorkomt in de reuen en teven.

De lichaamslengte van de ouders komt terug in de nakomelingen. Het wordt belangrijk uw fokgroepen met de langste nertsen in te richten. Kijk in dat kader de lengte van de reuen na en verplaats ze om deze sterke erfelijke eigenschap in de topdieren van uw farm te krijgen. Deze stappen gaan we echt terug zien in de veilinglijsten de komende jaren.

Lopende zaken

Een aantal projecten wordt nu afgerond door de pelzen gegroepeerd aan te leveren voor veiling. Na verkoop kunnen de juiste gegevens per project verzameld worden. Andere projecten worden nu gestart, zo gaan we natuurlijk de vooruitgang in kwaliteit vervolgen met de nakomelingen van en de Deense reuen en de Deense teven, maar ook de effecten op reproductie, gezondheid, groei en uitval. We starten echter met de belangrijke reproductieperiode. Daarin diverse projecten met als focus: hoe overleven de foetus-

sen tot levensvatbare pups. Met de goede vruchtbaarheid van de nerts menen we nog immer een beter fokresultaat te kunnen halen door met name minder gust en meer levend geboren pups.

Wij wensen u een goede paarvoorbereiding toe.